

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.
Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.

Tudomány és erkölcsök.

Az ifjuság csupa jószándékból sokszor téved oly lépésekre, melyek szomorító következményeket vonnak maguk után. De ha a köztapasztalat után indulva annak igazságát, hogy a szomorú, örömtelen, fagyos kedélyű ifjuság nem igen kecsegtethet serény, munkaszerető férfi nemzedékkel, magunk is beismerni kényszerülünk; mindazáltal nem lehet figyelmen kívül hagynunk az élet által minden lépten nyomon megerősített azt az igazságot sem, hogy itt is megvannak bizonyos hatások.

De hát mily hatások között mozog ami ifjuságunk? A tudomány, művészeti, erkölcsös és vallással igyekszik-e azt az állást betölteni, mely reá mint hazafira és emberre vár.

Sokrates, Newton, Paskál az értelmi erő és tudomány eme titánjai, ismereteik bámulatos gazdagsága és mélysége mellett is folyvást tanultak s mégis annyira szerények voltak, hogy tudományukat a semmivel egyértékűnek mondták.

Lélaktani tény, hogy nemünk egyik főmozgatója a tudomány. E vágy hatalma alatt állottak ős szüleink, ennek hatalma alatt állunk mi is. E vágy sarkalja, fokokza tevékenységünket, s nyugtalan lelkünk, míg azt ki nem elégítjük. És mi elégíti ki? A való, az igaz. Küzdünk, fáradunk, emészlődünk az igazság keresésében;

szembeszállunk a kétely, a tévedések ezernemű akadályával; atbuvaroljuk a tudomány rengeteg birodalmát; feledjük kényelmünket, nyugalmunkat; s mikor megtaláltuk: lelkünk felmagasztosul; egy bűvös sugárfény világítja be egész bensőnk; egy nevezhetetlen édes érzelem hatja át nemesebb valónkat; szóval, érezzük fensőbb-ségünket, érezzük, hogy ember, a „teremtés koronája“ vagyunk.

És ifjuságunkban e tudvány mily fokban érvényesül? Lelkesül-e a tudományért és a tudományban az igazságért? Akar-e, bir-e kedvenc hajlamairól lemondani, az alsóbbrendű elvekre hívó csaboknak ellentáni s ekkép az igazságot önfeláldozással szolgálni? Igen. Ifjaink nagy része csak azért foglalkozik tudomány, mert abban hiszi feltalálni az élvezetre segítő eszközöket; még nagyobb része üzi a tudományt, mert abban a reményben él, hogy abban módot lel a jóhiszemű tudatlanságnak kiszármányolására; legnagyobb része pedig tudományra adja magát, mert abban egyenesen a kenyérkeresés útját tekintti.

És még ezeken kívül hányan vannak, kik husz éves korukban ifjúképen, de kiszáradt lelkü aggokként már az igazság iránt teljesen elfásultan tengetik kiellen életüket!

Valóban tudományos képzettségű ifjaink közül is sokan csak névről ismerik a szerénységet: s ez az oka,

hogy a szédelgésnek közöttük oly bő aratasa van, ez az oka, hogy a tudomány, melynek egyedüli hozzá méltó feladata az igazságnak szolgálni, mindinkább a hazugság uszályhordozójává süllyed.

Es ha tekintjük ifjuságunknak viselkedését a művészetben nyilatkozó szép iránt, mely hivatva izlését tisztábbá tenni, emelni, megnemesíteni, nem kevésbe kell elszomorodnunk.

Tapasztalati tény, hogy az, ki a szép iránt igaz lelkedéssel viseltetik, ki azt mindennapi életében a rend, összhangzat, tökély szeretete által lehetőleg megvalósítani törekszik, sivar-kedélyűvé, ridegkeblűvé, életuntta nem válhatik; sőt ellenkezőleg, mindig és mindenhol kellemes lelki üdéseget érez, s az életnek nemcsak örömei nyújtanak neki tisztább élvezetet, de a bajok, szenvedések is csak arra szolgálnak nála, hogy lelke, mint az arany a tűz után, szebben es tisztábban felragyogjon.

Ha igaz, hogy az alamok boldogsága az erkölcsiség eszméjének megvalósításán épül: a polgároknak, mint kik az államot alkotják, erkölcsösöknek kell lenniök. Mert a történelem tanúsága szerint az egyes országok boldogsága mindig arányban állott azzal a hatalommal, melyet az erkölcsi törvények azok lakosainak szive fölött gyakoroltak.

TÁRCZA.

Japán.

A „Tapolczi Lapok“ eredeti tárcza.

Tudjuk, hogy Japán civilizációja az utolsó évtizedekben rohamosan haladt. Az összehasonlítás kedvéért közöljük az alábbi megfigyeléseket, melyeket egy Japánba szakadt honfitársunk a múlt század hetvenes éveinek elején, tehát több mint harminc éve feljegyzett.

Japánban két személy uralkodott, egyikök a világi fejedelem volt: Taikun néven és lakott Jeddo városában, a másik az egyházi fejedelem: Mikadó néven, Kiotó városában.

Ez utóbbit szentnek tartották; egész esztendőben, azaz hogy egész élete folytán nem láthatta őt egyetlen alattvalója sem, csak egyszer esztendőben mutatta meg lábait a népnek, mely őt félisten gyanánt imádták; nevét nem volt szabad senkinek kimondania, különben a halál fia lett.

A világi fejedelem, a Taikun, vagy Siogoru, vagy Dzsogun, teljhatalommal uralkodott népen, azaz hogy nem is annyira a népen, mint azon temételen sok apró-cseprő fejedelem, vagy főnemesen, akik egy vagy több szigetecskén uralkodtak. Olyannyira korlátlan volt a Taikun hatalma, hogy ha valamelyik hűbéres alattvalója nem engedelmesskedett, hát csak ráparancsolta a harakirit.

Ez a harakiri pedig furcsa egy portéka volt, akire rámerített, összegyűjtötte rokonait, jó barátait és bucsut vévén tőlük, felhasította hasát, míg ugyanakkor valamelyik jóbarátja leütötte a fejét.

Mindamellett is az a kétszáz hűbéres fejedelem sokszor megkeserítette a Taikun életét és polgárháború nem egyszer vitte lángoló üszkeit az ország egyik végétől a másikig; végre aztán oly törvényeket hoztak, hogy ilyen villongások kitörése majdnem lehetetlenné vált.

A két császár és ezeknek hűbéresei után következtek a nemesek, azután a papok, katonák, tisztviselők, tudósok, kereskedők, szatócsok, művészek, kézművesek, földmívelők, végül a cselédek és napszámosok, kik csak valamivel tekintette jobbaknak a barmoknál.

Az egyes tartományok és városok úgy tekintettek, mint a korona uradalmi és minden ily tartomány vagy város élén két helytartó állott; ezek egyike fél évig Jeddóban tartozott lakni a világi császár oldala mellett, fél év múlva haza ment felváltani társát, de míg ez megérkezett, addig családját a fővárosban kelle tiszul hagynia, kezességeül tudni illik annak, hogy a csere ideje alatt az illető tartomány vagy város nem fog fellázadni.

Ehhez hasonlólag minden főbb állomásra két személy volt helyezve és ezenkívül mind-egyikre még különös megajzottak ügyeltek fel. A helységekben minden öt háznak volt

előjárója, aki az utca előjárójának tett jelentést, ez pedig a járás előjárójának, utóbbi végre a község előjárójának.

Ekkép a nép egyik fele fölötte, nem igen volt könnyű a törvényszabta térről lelépni és pedig annyival kevésbé, mivel a törvények a lehető szigorral alkalmaztattak s nemesak az azok ellen vétőt, hanem annak még egész családját is érték. Ugyanazért ha már látta valaki, hogy a büntetést nem kerülheti el, csakhogy családját kimenthesse alóla, maga jószántából alkalmazta magára a harakirit, vagyis felmetszette hasát.

Különben a japániak elzárkózottságukban sem maradtak műveletlenek, csak a mi szokásainktól és műveltségüktől különböznek az övéik. Tanuskodik erről az a körülmény, hogy megírva lévő történetök felér Krisztus születése előtt 660 évvel, tehát 2533 esztendőről számot tudnak adni és egy részét most bongészgetjük ki a sötétségből.

De bizonyítja műveltségüket az is, hogy a földmívelés oly virágzásban van, hogy azzal csak a kínaiaké hasonlítható össze; iparuk pedig némely cikkeken eddigéle még utolérhetlen; bizonyosságot tesznek arról a magyar nemzeti muzeum számára Xántus János által keletázsiai útja alkalmából hozott tárgyak.

A világ teremtéséről furcsa fogalmaik vannak: azt tartják ugyanis, hogy kezdetben az egész világ minden része és anyaga úgy

Közutaink beültetése gyümölcsfákkal.

Még Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter intézkedésére az ország különböző utai gyümölcsfákkal lettek beültetve. Eme hasznos és ugyerkölsi mint anyagi kihatással bírórendelet folytán máris sok utat van hazánkban gyümölcsfával beültetve, különösen oly helyeken, ahol a szederfaültetés és ebből kifolyólag a selyemhernyó tenyésztés nem vezet várható eredményre. Nagyon indokolt a szederfaültetés ily célra az oly vidékeken, ahol az egyes kultúrnövények művelése a munkaviszonyok kedvező alakulását nem gátolja, de nem akadályozta a szerfatenyésztés oly vidékeken, ahol a munkás viszonyok még a vidéken kultivált növények művelésére a munkaerőt már ugyszólván a gyermek kortól is igénybe veszik, de meg különben is abban az időben történik, amidőn a vidék gazdasági növényeinek kellő megmunkálására szükségelt erő ugyis drága napszámért lesz megfizetve.

Ezen állításunk helyét talál vidékünkön is. Nem szólunk az alföld, ugyszólván egyoldalú gazdálkodásáról, mert ott a szederfaültetés annál is inkább indokolt, mert a lombszedés a selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozót épen abban az időben foglalja el, amidőn más munkához ugysem kell látnia, sőt itt épen abban az időben juttatja keresetforráshoz a gazdát, amidőn munkája más oldalról le nem foglalja.

Vidékünkön, hol épen a lombszedés idejében, ugy a szőlő mint egyéb gazdasági növények megmunkálása a munkaerőt nagyon is igénybe veszik, sőt ellehet mondanunk, hogy ez időben munkahiányban szenvedünk, nem indokolt a selyemhernyó tenyésztés és ebből kifolyólag a szederfa tenyésztés sem. De meg vidékünk talaji viszonyai sem alkalmasak egyes he-

össze volt keverve, mintha tojásban a sárgáját a fehérével összeráznák. Lassanként kezdtek a nehezebb részek alámerülni, a könnyebbek pedig a földszinre kerülni. Az így támadó világ fölött egy legfőbb lény — Kami néven — uralkodott száz millió esztendeig; utána még pár isten következett, uralkodván páronként, mindegyik kétszáz millió esztendeig; e párok egymásból származtak, míg az utolsó pár a földön ma is élő öt isteni nemzedéknek atyját, „Ten-Sio-Dai-Zint“-et nemzette, aki magasztos, gyönyörű lény, s azért az egbe vitetven, napistenként imádatott.

Ennek negyedik utóda Dsin-Mu volt, aki Kr. e. 660 évvel élt „egi harcos“ melléknévvel; ez volt a japániai ősapja. Japán maga ugy keletkezett, hogy isten egy napon lándzsáját a vizek fenekére sújtotta s az ekként felvert és aláhulló iszapból támadt Sikok szigete, amelyen a fentírt évben Dsin-Mu kikötött és uralkodni kezdett.

Egyébiránt vallása az uralkodó és főrendnek a napimádás, az alsóbb osztályoknál Buddha vallása terjedt el; míg a tudósok egy istent imádnak, ami a mi vallásunkat igen megkülönbözteti.

A portugálok már a tizenhatodik században fölismerték Japán nagy jelentőségét; két világjáró hajósuk ugyanis többször megfordulván ott, hazatértevel figyelmeztette honfitársait, akik közül 1564 ben ott meg is telepedtek. A hittérítők is megjelentek Japánban s még sehol oly gyors és nagy sikert nem arattak, mert rövid időn mintegy négy millió ment a megtértek száma.

lyeken a szederfatenyészre. S így nagyon helyesen, ezen vidékeken az utak befásítása gyümölcsfákkal történik. Népünk már elég érett arra, hogy a gyümölcsfaültetés kellő hasznát megértse, sőt becsülni is tudja. Az országban már sok oly utat van gyümölcsfával beültetve, a melynek hasznát a multban ugy mint a jelenben és jövőben népünk érezni fogja. A községi utak részben szederfákkal vannak beültetve. Az állami utakat szép gyümölcsfák sorai díszítik. Nagy elismerés illeti ezért a földművelésügyi kormányt, kinek intézkedésére a fásítás folyton tart oly utakon, hol még ez meg nem történt.

Vidékünk is kivette részét, mert mint értesülünk a Székes-Fehérvár — Tapolca — Nagykanizsai uttesten 1034 különféle gyümölcsfa van ültetve és már részben gyümölcsöt is hoztak. Hogy miy erkölsi és anyagi haszonnal jár ezen fák ültetése, annak ismeretetésébe nem bocsátkozhatunk. A jövő fog bennünket arról meggyőzni.

Ez év tavasz folyamán ismét nagyobb mérvű ültetést eszközölt az államépítészeti hivatal. Így beültetésre kerül a Diszel és Tapolca közötti út. El lesz ültetve mintegy 400 drb. — részben cseresznye, részben mandulafa. A Monostor-Apatiból Tapolca felé vezető út egy szakaszán mintegy 120 darab almafa lesz elültetve.

A magas kormány által mindezen nagy anyagi áldozatok árán tett hasznos intézkedésének erkölsi haszna azonban csak ugy lesz, ha népünk is elég jóindulattal fogadja azt, és töle telhetőleg nemcsak méltányolja, de szükség esetében meg is óvja azokat az esetleges kártételtől.

Ez kötelessége minden hazafinak. De a gyümölcsfák csonkítása és rombolása a mezőrendőri törvények értelmében ugyis büntetést von maga után.

Nem célunk a gyümölcsfa ültetés hasznát bővebben fejtegetni, hisz az mindnyajunk előtt ismeretes, de lebegjen szemünk előtt hazánk legnagyobb pomologusának, Berecki Máténak ama szavai, hogy: „a gyümölcsészet oly költészet, mely egyik karjára a szépet, másikra a hasznost öleli föl.“

H I R E K.

Zalavármegye gazdasági egyesülete közgyűlését f. évi március hó 30-án delelőtt 11 órakor tartja a következő tárgysorozattal: Elnök lemondása, elnök választása, a számvizsgáló bizottság jelentése, elnöki jelentés az egyesület 1903. évi működéséről, határozathozatal a biztosítási képviselő ügyében, O. M. G. E. atiratának tárgyalása az Ausztria és Magyarország közötti cukorforgalom szabályozásának ügyében a pénzügyminiszter által a képviselőházhoz beadott törvényjavaslatra nézve, folyó ügyek tárgyalása.

Az önk. tűzoltó egylet f. hó 12-én az Ortanya tanácstermében Szigethy Ödön főparancsnok elnökle mellett választmányi gyűlést tartott, melynek tárgya volt az évi közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása. A választmány a közgyűlés meg tartását a szokásos tárgysorozattal folyó hó 25-ére tűzte ki, delután 2 óra a község-háza tanácstermében. A választmány főparancsnok indítványára ez alkalommal elhatározta, hogy a legutóbb vásárolt kétkerekű mozdony-lecskendőt eredeti árban egy négy-

kerekű városi fecskendővel fogja becseréltetni, amely ugy lesz készítve, hogy egyszermind egy szerkocsit is pótolni fog.

Esküvő. Hiller Pál helybeli kereskedő folyó hó 16-án tartotta esküvőjét Marton Gizella kisasszonnyal Káptalan-Totiban. Zala-, Somogy- és Veszprémmegyéből összesereglett násznép kivilágos kivirradtig fáradhatlan jókedvben eresztette olaszországi útjára a fiatal párt.

Sorozás Tapolczán. A sorozási előmunkálatok be vannak fejezve, az ujoncoknak az egyes csapatostek, illetve fegyvernemek szerint való beosztása pedig folyamatban van, a legények elejét tehát néhány hét alatt besorozzák. Az ujoncok május 9-én fognak bevonulni és ugyanakkor szabadulnak a régi katonák, illetve póttartalékosok is. Tapolczán báró Puthéány Géza elnökle alatt március 26, 28, 29, 30 és április 6-án lesz a sorozás a következő sorrendben: Március 26-án Badacsony-Tomaj, Kis-Örs, Kékkut és Gulács, 28-án Köveskállya, Dörög, Antalfa és Felső-Örs, 29-én Tördemicz, Monostor-Apáti, Örvényes, Pécsely, Csopak, Balaton-Füred, 30-án Diszel, Balaton-Ederics, Tapolca községek állításköteleseinek sorozása. Április 6-án pedig az elmaradottak sorozása fog megtörténni. Az állításkötelesek száma a tapolczai járásban 1036, az egész vármegye területén pedig 9565.

Pósthivatalunk iránt már többször hangzott el panasz; csak nemrégiben jeleztük, hogy egy fővárosi ember sürgős telegrafot óhajtott feladni és egy teljes órát kellett a várakozók soraiban büzhödni, felemésztt levegőben töltenie, míg nagy sokára sorra került. Nem akarunk ezuttal arról a valóban már türethetetlen pósthivatali helyiségről megemlékezni, hisz mindnyajunk előtt ismeretes, a mely minden más célra alkalmasabb volna, mint amire szolgál, mert alacsony, sötét, szűk, egészségtelen, no meg egy tucat hasonló jelzővel ellátott tulajdonságokkal bír, hanem a kezelés rendszerére tesszük megjegyzésünket, aminek helytelen voltát vagy magában a rendszerben, vagy az alkalmazottak tulbuzgó eljárásában véljük fellelni. Itéljen a józan ész a következő esetből: Valaki Tapolcáról Bécsbe ad fel egy doboz ruhát és azt jelentéktelen hibák miatt *hét-szer* visszaküldjék, ráadásul még nem valami udvarias megjegyzést tegyenek, az már még sem járja. Talán több udvariassággal a közönséggel szemben, simábban lehetne az ilyen dolgot elintézni. Elismerjük a közönség járatlanságát az egyes póstai szabályzatokban, node ez nem menti az alkalmazottakat illetően eljárását, hisz a hivatal van a nagyközönségért és nem viszont. Mint halljuk, — és nagyon helyesen, — hogy Tapolca nagyközönsége, minthogy a postaigazgatóságnál tett panaszára elégtételt nem kapott, egyenesen a kereskedelmi miniszterhez fordul az áldatlan állapotok megszüntetéseért.

A tanítók és az új választási törvény. A m. kir. központi statisztikai hivatalnak az országgyűlés elé terjesztett 1904. évi munkaterve alapján a folyó évi március hó 15 és 31-ike közötti időszakban az országgyűlési képviselőválasztási jog új törvényes szabályozását célzó országos statisztikai adatgyűjtés foganatosítatik, amely munkálatban a vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete alapján a kis és nagyközségekben nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolákban tényleg alkalmazásban levő elemi iskolás férfitanítók, az illetékes községi előljárásnak hozzájuk intézett felhívására, mint összeíró biztosok tartoznak részt venni, mely célból mindazon iskolákba illetőleg osztályokban, melyeknek tanítói a szóbanforgó összeírásban részt fognak venni a tanítás három összeírásai napon szünetelni fog.

Hernyóirtás és gyümölcsfatakarítás. A gyümölcsfákat pusztító hernyók irtását az 1894. évi XII. t-c. minden kert- és szőlőtulajdonosnak nemcsak kötelességévé teszi, de annak elmulasztását 100 koronáig terjedő büntetéssel sújta. A törvény végrehajtásáról a közigazgatási hatóságok gondoskodnak, de az irtás foganatosítását és annak az eredményét a földművelésügyi kormány összes szakközegei is ellenőrzik. Ezért helyénvaló az ér-

dekeltek figyelmeztetése, hogy az irtás ideje most március végén jár le s az ellenőrzés ideje április elején kezdődik. Ezen irtást és a fák takarítását ismertető rövid utmutatás ingyen kapható a m. kir. rovtartani állomáson, Budapesten, II. Oszlop-utca 26-ik szám alatt.

Március 15-ének megünneplése. A „Tapolczi Asztaltársaság“ március idusát társas vacsorával ünneplte meg f. hó 14-én özv. Trattner Gusztávné vendéglőjében. Az asztaltársaság tagjai több vendég társaságában ültek vacsorához. Az első fogás után Stephaneck János a társaság elnöke lendületes szavakban ecsetelte az összejövetel okát. A lelkesen megéjlesztett szavak után a társaság a Hymnuszt állva énekelte el, majd fölkéri elnök Szücs Mihály polg. isk. tanárt, hogy elevenítse fel és ecsetelje a márciusi történeteket. Szücs Mihály a tőle megszokott tudással fejtegette a nap jelentőségét. Hazafias érzéstől áthatott előadását lelkesen megéjlesztették. A vacsora fölött Stephaneck elnök a vendégekre emel poharat és „Isten hozott,“ tal üdvözlő őköt kívánva, hogy érezzék magukat kellemesen az asztaltársaság körében. Hazafias dalok és a multak felidézése mellett a reggeli órákig maradt együtt a társaság és néhányan, kik ugyis nehezteltek a helytelen terminus miatt, március 15-ikét a késői órákban fejezték be, kihasználván a házias élet gyorsan muló szabadság napját is.

Lelkes társaság gyűlt egy 50 teretű vacsorára a Berta Gyula-féle Erzsébet-szálloda termeiben össze, hogy március 15-két ünnepelje. A nap dicső eseményeit lendületes beszédben Fekete Ferencz méltatta, mely után hazafias dalok éneklése mellett még soká együtt voltak a megjelentek.

Az iparos ifjak „Önképző Köre“ Weisz Gyula vendéglőjében ünneplte március 15-ét. Az ünnepélyt a dalkör nyitotta meg a Hymnus éneklésével, utána az egyet elnöke szép szavakban méltatta a nap jelentőségét, hazafiasra és összetartásra buzdítva az ifjúságot. Kohn Dezső szavalta ezután a „Talpra magyart“ viharos tapsra ragadva a hallgatóságot gyönyörű előadásával. Ezután ismét a dalárda adott elő hazafias dalokat és végül Somogyi Lajos „A magyar néphez“ című költeményt szavalta igen hatásosan. Ezután táncra perdült az ifjúság és jó kedvvel járta világos reggelig.

Gyümölcsfeladás a községi faiskolában. Tapolcza nagyközség faiskolájában a folyó évben eladásra kerülő mintegy 400 drb. különféle fajú és fajtájú gyümölcsfa-ojtvány és 500 drb. keserű mandula any-csemete és 200 db. akáca lesz f. hó 20-án délután 1 órától 3 óráig a községi faiskolában eladva. Az ojtványok ára darabonként minőség szerint 60 és 50 fillér. Az akácfák ára 10 fillér. A barack-alanynak való keserű mandula ára százankint 2 korona.

Szédelgés a kisorsolt automobilokkal. Hány szerencsés jelölt nyerő száguldott már előre álmában a megnyert automobilon, a melyeket egy londoni gyár ingyenes sorsjegyen nyertek, — de nem a kivívott diadalra, hanem felébredvén a szédelgők kelepéjébe jutva. Mint már mult számunkban jeleztük, egy londoni automobil gyár ingyenes sorsjegyei útján úgy megyénkből, mint az ország különböző vidékeiről többen értesítettek, hogy egy-egy értékes automobil nyertek, melyet címükre már fel is adott. Örültek is a szerencsés nyerők, hogy is ne, mert hisz a leggyorsabb és kényelmesebb takarékosági szempontból a parádés fogatnál is előnyösebb közlekedési eszközhöz jutottak volna, ha az egész dolog nem lett volna szédelgés. Mint a napi lapokból értesülünk, a budapesti rendőrség nyomozást indított az ügyben s kiderítette, hogy a szédelgést két, már többször büntetett szélhámos követte el.

Tilos a vasuton dohányozni. Dohányzás dolgában április 1-vel a vasutakon új rend lesz. A váróteremben s ott a hol két ebédlő van ezek egyikében tilos a dohányzás. A miniszter elrendeli azt is, hogy mindegyik vonal szakaszon kellő számú kocsi legyen a nemdohányzó utasok számára s ezeknek még a folyosóján sem szabad dohányozni. Sok férfi bizony nem szívesen fogadja ezt

az új rendeletet, különösen nem a szenvedélyes szívarkát dohányzók, akiknek épen utazás közben mily jól esett a cigaretta bódor füstjét eregetni és az unalmat elűzni vagy csökkenteni. Vajjon, mit szól a pénzügyminiszter ur az új renhez?

Megérkeztek a szalonkák. A szenvedélyes vadász alig várta megérkezésüket. Ismét lekerül a szegről a puska, hogy folytassa gyilkos munkáját, sietnek is a vadászok felhasználni az alkalmat, hogy szenvedélyüket kielégíthessék.

Szénkéneget ivott. A szénkéneget sok mindenre jó, azt mondják hogy a fogfájásra is sikeres gyógyszer. Azonban nem erre használta azt Molnár János kisapátii gazda, mert f. hó 17-én este, állítólag családi viszálykodásból kifolyólag öngyilkossági szándékkal mintegy fél deciliter mennyiségű szénkéneget ivott, amely nyelvét és torkát összegegette ugyan, de a gyors orvosi segély megmentette a haláltól.

A „Kert“ Mauthner Ödön szerkesztésével megjelenő a kertészet összes ágait magában foglaló kertészeti szaklap 6. száma az alábbi tanulságos tartalommal bír. Petermann József: A paradicsom hajtata. Dr. Borbás Vincze: Ijafias burgonya. Zelles Aladár: Barack kulturánk. Zádor Gyula: A télközta károk orvoslása a gyümölcsösben. Iványos Ferencz: Chrysanthemum indicum. Triska Sándor: A hajtattott virágok kezelése. Kunszt János: A kellemes illatu teljes Begonia. Szigeti-Gyula Andor: A szőlő antraknózisa. Binder: Különléle balfogások tavasszal. Virágdisz az asztalon. Hoz ezenkívül szakhíreket, apró szakközleményeket. A „Kert“ előfizetési ára egész évre 10 kor. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetheti lehet a „Kert kiadóhivatalában Budapest, VII. Rottenbiller-utca 33. sz.

A vándormadarak korai megérkezése. Vasárnap este egész csapat vándormadár vonult el városunk fölött, csipogva adták tudtul megérkezésüket. S mint a zoológiai lapokból értesülünk, nemcsak hozzánk, de az ország több vidékéről is hasonló eseteket jelentenek. Ugy látszik a korai tavaszi meleg napok vonzották a vándorokat újabb hazájukba, de aligha lesz még kellemes az új otthon.

Öngyilkos pénzügyőr. Saláta Sándor 27 éves keshthelyi illetőségű nagykanizsai pénzügyőri vizgázó, betegsége miatti elkészesedésében szolgálati fegyverével halántékra lötte magát és azonnal meghalt.

Kertész kerestetik. Egy urasági gazdaságba, akár nő, akár nőten kertész kerestetik. Hol, megmondja a lapok kiadóhivatala.

A „Zoológiai Lapok“ f. évi március 15-én megjelent 5-ik száma igen érdekes tartalommal bír. Felöleli az állatvilág és vadászat leírását szépen illusztrált közlemények körében. Vadászoknak különösen érdekes és tanulmányos tartalommal. Előfizetési ára egész évre 8 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám I. emelet.

Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magzükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 266 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különben érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonosságok egész sorozatát is tartalmazza.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézag pótló, állásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hirlap“ Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hirt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. Szól-gálatot tesz az alkalmazásadókknak is, mert

minden megüresedett állást ingyen közzé tesz. Ezért állástnyerő legbiztosabban ezen lap útján lehet Közlöttnék a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalsszolgái, pénzügyőri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házasulandók Lapja“, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut, 18. Képviselek kiadóhivatalok vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA“ útján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiktól, különböző hozományú nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hirlap“-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körut 18.

KÖZGAZDASÁG.

A fák tavaszi ültetéséről.

Most lévén a gyümölcsfák tavaszi ültetésének ideje, alkalomszerű leend tehát ezen lényeges munka leírásával foglalkozni, annál is inkább, mert nagyon sokan vannak, kik bármily szép növésű és gyökérzetű fa jusson birtokukba, annak elültetésével alig gondolkodnak, vagy csak felületesen végzik, vagy hozzá nem értő egyénekkal ültetetik, s így legtöbbször eredmény nélkül.

Gyümölcsfánk elültetésére legkedvezőbb időpont az ősz, azért gyümölcsösök létesítésénél ez mindig szem előtt tartandó. Sokszor azonban az őszi ültetés akadályokba ütközik, így pl. gazdaságainkban az őszi munkálatok miatt, amelyek igénybe veszik a gazdának minden percét s a legtöbb esetben nem ér rá arra, hogy fáival bibelődjék, már annyival inkább sem, mivel a gödrök megásása s a fák gondos átültetése jelentékeny munkával jár. Ilyen esetben nem marad más hátra, mint azok elültetését tavaszra halasztani. A tavaszi ültetésnek is meg vannak a maga előnyei; ugyanis a gödrök megásása olyan időre esik, amidőn más sürgősebb gazdasági munkálataink szünetelnek, mivel ezen munkálat késő ősszel is végrehajtható. Azt azonban szem előtt kell tartani, hogy a gödrök még a tél beállta előtt meg legyenek ásva, mivel így az azokból kiásott föld a tél folyamán kellően át fagy, megporhanyul, s a gyökerek táplálására sokkal alkalmasabbá válik, mint a tavasszal készített gödrök nyers és összeálló földje. Ezért mindenütt, de különösen kötöttebb talajnemeken sohasem kell elmulasztani a gödrök őszi kiásását, mivel így a fa gyors megerősödését is biztosíthatjuk, mert gyökérzete jó tápanyagokban dús és porhanyó földdel vehető körül. A legmegfelelőbb minden fa számára az, ha a gödrök mélysége 100—120 centiméter szélessége pedig 100—150 centiméter között ingadozik. Ültetésre legcélszerűbb a 3—5 éves fák ültetése, mert az ennél idősebbek megeredése már bizonytalan. Csontároknaál, almaféléknél a 2—3 éves fák sikeresebben ültethetők, mint az idősebbek. Ha több gyümölcsfafélélt ültetünk, az ültetés sorrendjét gondosan meg kell választani, hogy mindig azok kerüljenek első sorban ültetésre, amelyek korábban kezdenek rügyezni, mert ha már a rügyezés és így a fa nedvkeringése megindult, akkor az átültetés nagyon bizonytalan s a legtöbb esetben sikertelen lesz. Ezért először mindig a legkorábban hajtó bogys-gyümölcsökkel kell kezdeni az ültetést, (egres, ribiszke, eper) folytatni a cson-tárosokkal, (barack, szilva, szesznye, meggy) s az almafélékkel (alma, körte) fejezni be. Az átültetendő fákat elő is kell készíteni az ültetésre, a mi a korona és gyökérzet megmetszéséből áll, mely művelet okvetlenül

szükséges, egyrészt azért, hogy a fákat a számukra megásott gödrökben elhelyezhessük, másrészt pedig, hogy a kiszedés alkalmával beleszakadt gyökerek roncsolt sebhely felülete simára metszessék le. A korona megmetszése is okvetlenül szükséges tavaszi ültetésnél, mivel annak a gyökér terjedelmével bizonyos arányban kell állnia. Az egy-éves vesszők felenyire s mindig egy kifelé álló szemre metszendők vissza, míg a vezérvesszők 5—6 szemre, a mi a gyökér fejlettségétől függ. A vastagabb gyökerek a koronával arányosan metszendők el éles kés segítségével rézsutosan s mindig úgy, hogy a vágás lapja lefelé nézzen. Elengedhetlen kelléke a faültetés sikerének az, hogy soha mélyebben ne ültessük a fát, mint előbbi helyén volt, mert ezáltal a fa megfulad, elpusztul. Ültetés után a fák jól megöntözendők (megiszapolandók) a mi nem öntöző rózsával, hanem egy-két vödör viznek magáról való ráöntésével végezhető a legcélszerűbben. Igen jó hatással van az öntözés, beiszapolás a fa megerősödésére. kivált azon esetben, ha az öntöző víz minden 10 literéhez 1 maroknyi chilisalétromot keverünk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szőlővessző eladás.

Árvay örökösök Lesencze-Istváni szőlőtelepén 6000 drb fele részben riparia portális, fele részben szolonisz alanyba oltott gyökeres rizling fásoltás 1000 drb 85 frt.-jával.

Bővebbet Horváth Jenő jegyző ur Tapolczán, vagy Lesencze-Istvádon a tulajdonosok.

STIGLITZ ARMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Armin.

Eladó ház.

Özv. Csuba Józsefné Tapolczán a nagy köz-utcában levő házat, mely két külön lakást is képezhet, szabad kezből eladja.

Bővebbet a tulajdonosnál.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házban.

HIRDETÉSEK.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, egy eleendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Ne vegyen senki

hangszert

míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 44 I. sz.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angol nyelvű és rafiás eljárással készített kitünő minőségű vagyonilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

Csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak.

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag fülleszt ut, reklamirozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chassellas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott elsőrendű LUGASGYŰJTEMÉNY ára:

(melyeknek megeredéséért és jóságáért felelősség vállaltatik)

1. Kisösszeállítás 15 dr. 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a.) Borfajok

Amerikai riparia portális alanyon

oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra

Ezer drb. 200 K.

Száz drb. 22 K.

Tíz drb. 2 K. 50 fil.

b.) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendőek,

Ezer drb. 220—240 K.

Száz drb. 25—30 K.

Tíz drb. 3—5 K.

HAZAI SZŐLŐFAJOK! — FILOXERAMENTES

Szőlőkirály (Delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direktterű, melynek 25—26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodni máslassos és madéirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések házasítására nem lehet elege ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenospóranak ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltan nevezhetjük a **borok királyának, A jövő szőlészet kincse** Mindenütt megterem úgy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, köves, palás- és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1—20 hiedget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva, — **megérdemli**, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztessék

100 drb-ból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 K.

BORKIRÁLY! MINTABOR 2 KORONA (DELAWARE)

Riparia portális telepek!

Nagymennyiségű riparia eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

palaczkokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabb beszerezhető s kívánatra válszélyeg ellenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint ORSZÁGOS

HIRDETÉSI KALAUZ S z é k e l y h i d (Biharmegye).

5—20

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztia.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHKE LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olesó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHKE LAJOS Budapest, VI, Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

ÁRAK BESZÉLNEK!

== CSAK HUSVÉTIG ==

Feltűnő olcsó kivételes áruk érvényesek.

15.000	meter legujabb tavaszi és nyári divatszövetek kitűnő minőség 115/130 cmt. széles	70 fil.	6000	női-blus, gyönyörű szép divatos mosó szövet	1 K. 99 f.
20.000	meter legujabb mosószövet mint batist, zephir, satin mosótamin, divatvászón creton stb.	24 fil.	2500	női hálókötös különböző faconban, kloth, lustre, kord vagy mosószövetből	2 K. 48 f.
10.000	meter legujabb cürichi divatselyem blusok stb. választékos mintában	1 K. 10 f.	5000	női szalmakalap gyönyörű szép alak	2 K. —
3000	női tavaszi kabát finom posztóból, elegans faconban	10 K. 50 f.	3000	női fűző, legkiválóbb szabással, jó anyag	1 K. 75 f.
2500	női-alj, legujabb fasonban, szép szabással, finom angol strapa szövet	8 K. 50 f.	6000	fiuöltöny, szép facon	1 K. 80 f.
			4000	kötény, legkedveltebb faconban	97 f.

Ezenkívül bő választék minden néven nevezendő szövet és ruhafélék, továbbá vásznak schifonok, zsebkendők, szőnyegek, függönyök, egész garnitúrákból bámalatos olcsó áron.

cs. és kir. udvari szállítók.

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

WIEN, VI 2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít.

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.

Gyönyörű illusztrált divatlapok!!

4-20

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

-Mezriczky Jenő szolgabíró

révfülöpi szőlőterülete,

mely nyaraló helynek kiválóan alkalmas, olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad dr. Szücs Arnold ügyvéd, Tapolczán.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	33 kor.
II. „ „ „	29 „
I. Cserfa „ „	32 „
II. „ „ „	28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,
I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.—
II-ik „ „ korona 125.—
szállít bérmentve a tapolczai vasut-
állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

BRÁZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR

Használati utasítás
minden üveghez
mellekelve van.

Jorgo János

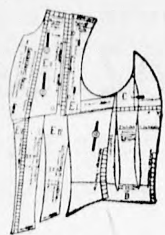
órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezélap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás czéljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr.
Mindén vásárolt vagy javított óraért kezesseget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 30 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczelláncz 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedellő 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 em. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házászámomra 75/B, pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.**

Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,

Sopron.

2-52

Képviselek minden helységben kerestelek.

Magyarazatot ingyen küldök

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb:

EGYENSÜLY, TIZEDES ÉS SZAZADOS MÉRLEGEK, GABONA, MARHA, ES HIDMÉRLEGEK,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTOLA ERNŐ, BUDAPEST

Fő-üzlet VI., FONCIERE-PALOTA. Gyár VI., RÉVAY-UTCZA 16. saját ház

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SATTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.